

شناسایی و اولویت بندی شاخص های فعال کردن بخش خصوصی در اقتصاد مقاومتی ورزش کشور

فهیمة مومنی فر^۱
حیب هنری^۲
امین راجی^۳

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۵/۳۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۸/۸/۱۰

هدف از این پژوهش، شناسایی و اولویت بندی شاخص های فعال کردن بخش خصوصی در اقتصاد مقاومتی ورزش کشور بود. این تحقیق از نوع همبستگی و جامعه آماری آن شامل نخبگان مدیریت ورزشی، از جمله اعضای هیئت علمی رشته تربیت بدنی و رؤسای فدراسیون های ورزشی و همچنین مدیران منتخب و کارشناسان خبره وزارت ورزش و جوانان (N=۴۵۰) بودند که بر مبنای جدول مورگان تعداد ۱۵۲ نفر به روش تصادفی- طبقه ای به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای دستیابی به اهداف تحقیق، فهرستی جامع از شاخص های خصوصی سازی تهیه و تنظیم گردید که منتج به طراحی پرسشنامه ای محقق ساخته ای شد. روایی پرسشنامه توسط ۱۵ تن از اساتید رشته مدیریت ورزشی تأیید و پایایی آن هم در یک مطالعه مقدماتی با ۳۰ نفر آزمودنی و با آلفای کرونباخ ۰/۹۱۱ محاسبه شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها، از نرم افزارهای آماری SPSS و Amos22 و روش های آماری توصیفی و استنباطی از جمله: کلموگروف- اسمیرنوف، تحلیل عاملی اکتشافی، تحلیل عاملی تأییدی استفاده گردید.

E-mail: Momenifar@pnu.ac.ir

۱. استادیار، مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، ایران (نویسنده مسئول)

۲. دانشیار، مدیریت ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

۳. استادیار، مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، ایران

نتایج نشان داد متغیرهای اصلی خصوصی سازی شامل اقتصادی، قانونی و فرهنگی، توان دسته بندی در ۴۸ شاخص را دارند.

با توجه به نتایج کلی تحقیق پیشنهاد می گردد تا از نتایج تحقیق و شاخص های شناسایی شده مانند پرداخت یارانه های حمایتی به سرمایه گذاران بخش غیردولتی، وجود ثبات اقتصادی و همچنین بهبود فرآیندهای مشخص و سهل الوصول جهت ورود بخش خصوصی به ورزش (کاهش بوروکراسی زیاد) استفاده گردد تا روند خصوصی سازی در کشور با سهولت بیشتری انجام پذیرد.

واژگان کلیدی: اقتصاد مقاومتی، بخش خصوصی و نخبگان مدیریت ورزشی

مقدمه

در ادبیات از علم اقتصاد به عنوان «علم اداره منابع کمیاب و تخصیص بهینه آنها در تولید و مصرف» یاد می‌شود. از نظر رابینز (۱۹۳۲) اقتصاد دانشی است که رفتار انسان را در رابطه با اهداف و منابع کمیابی که قابلیت استفاده‌های دیگری نیز دارند، مطالعه می‌کند (جبل عاملی، ۱۳۹۱). «اقتصاد مقاومتی» نیز اصطلاحی است که در سال ۱۳۸۹ اولین بار از سوی مقام معظم رهبری در دیدار با جمعی از کارآفرینان کشور مطرح شد و پس از آن نیز در سخنرانی‌های متعددی مورد تاکید ایشان قرار گرفت. اقتصاد مقاومتی در حقیقت اقتصادی را ترسیم می‌کند که توانایی مقابله با شوک‌های وارد شده بر اقتصاد را دارد. چنین اقتصادی باید قابلیت انعطاف در شرایط مختلف و توانایی عبور از بحران را داشته باشد. برای دستیابی به چنین اقتصادی لازم است نگاه بلند مدت به سیاست‌های اقتصادی وجود داشته باشد و زیرساخت‌های اقتصاد به گونه‌ای طراحی شود تا در آینده چارچوب کلی اقتصاد در برابر انواع ناملازمات تقویت گردد. همچنین باید با توجه به شرایط جاری اقتصاد کشور سیاست‌های خاص و گاهی متفاوت از شرایط عادی اتخاذ گردد. به طور خلاصه می‌توان اقتصاد مقاومتی را اقتصادی تعریف کرد که در آن علاوه بر تعامل پویا با دنیای خارج و استفاده از امکانات تجارت آزاد، امنیت اقتصادی کشور حفظ شود و نوسانات محیط بین‌المللی اقتصادی و تهدیدهای آن کمترین تاثیر سوء را در روند بلندمدت متغیرهای کلان اقتصاد داشته باشد. چنین اقتصادی مسلماً باید از تمامی توانمندی‌های خود برای استفاده حداکثری از ظرفیت‌ها بهره‌گیرد و تلاش کند تا بر روی منحنی امکانات حرکت نماید (چهرمی و همکاران، ۱۳۹۲). حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را براساس بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی و پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ فرمودند. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی در قالب ۲۴ ماده ابلاغ شده است که صنعت ورزش می‌تواند به طور مستقیم و غیرمستقیم بر تعداد زیادی از این بندها تأثیرگذار باشد و برای تحقق این سیاست‌ها قدم‌های مؤثری بردارد (بیانات مقام معظم رهبری (مد)، ۱۳۷۵).

در دنیای کنونی، ورزش دیگر یک تفریح و سرگرمی نیست؛ ورزش یک صنعت پرسود است که توانایی بالایی در جذب سرمایه‌های پایدار دارد. حوادث ورزشی، تاثیرات شگرفی در اقتصاد کشورها ایجاد می‌کنند که ردپای این تاثیرات در مراحل گذار آنها به توسعه یافتگی یا ظهور اقتصادی مشهود است. در دنیای معاصر، تعداد مدال‌های المپیک و جام‌های جهانی نمادی از قدرت اقتصادی، سیاسی و عرض اندام ابرقدرت‌های دنیا در مراحل پیشرفت و توسعه است؛ به طوری که فضای ورزشی از شاخصه‌های توسعه‌های یک کشور محسوب می‌شود و از لحاظ سیاسی صنعت محبوب و برجسته‌ای است که سیاستمداران توجه ویژه‌ای به آن دارند. تاثیر ورزش در ملل دنیا به گونه‌ای است که کشورهای عضو فدراسیون جهانی فوتبال (فیفا)^۱ از کشورهای عضو سازمان ملل متحد بیشتر است (عارفیان، ۱۳۸۴). اقتصاد ورزش چیزی جز به‌کارگیری تئوری‌های اقتصادی برای تحلیل فعالیت‌های ورزشی نیست که در دو سطح خرد و کلان انجام می‌شود: در سطح خرد، رفتار اقتصادی بازیگران این عرصه اعم از ورزشکاران، بنگاه‌های ورزشی، دولت‌ها و حتی طرفداران و تماشاگران مورد بررسی و پیش‌بینی قرار می‌گیرد و در سطح کلان، تأثیر فعالیت‌های ورزشی بر سایر متغیرهای کلان

اقتصادی مطالعه می‌شود. بررسی بازار محصولات و فعالیت‌های ورزشی به گونه‌ای نیست که به راحتی بتوان از تئوری‌های مرسوم خرد و یا کلان برای تبیین آنها استفاده کرد؛ برای تبیین این رفتارها باید به ویژگی‌های خاص این محصولات و ساختار بازار آنها و تفاوتشان با موارد مشابه، توجه داشت. اقتصاد ورزش کشور که تاکنون در حد بسیار زیادی وابسته به بودجه‌های دولتی بوده است و در عین حال با مدیریت انجام شده، تاکنون در سطح کلان و خرد سوددهی چندانی نداشته و رشد اقتصادی آن به معنی واقعی منفی بوده است، نیاز واجب به گذر از وضعیت کنونی و تحقق خصوصی سازی و ورود ایده‌های جدید مدیریتی دارد (محمدی مغانی، ۱۳۹۵).

منظور از خصوصی سازی در ورزش، ایجاد شرایط لازم در جهت تعمیم و گسترش تربیت بدنی و ورزش در کشور با استفاده از سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی است. با نگاهی به تعاریف متعدد خصوصی سازی می‌توان مفاهیمی از قبیل بهبود عملکرد، انتقال مالکیت و مدیریت، آزادسازی، ایجاد شرایط رقابت کامل و حذف مقررات دست و پاگیر دولتی را نیز از جمله مفاهیم خصوصی سازی دانست (حسینی، ۱۳۹۰). خصوصی سازی از سال ۱۳۸۳ به استناد ماده ۸۸ قانون تنظیم یا همان اجاره اماکن ورزشی به اشخاص حقیقی و بعضاً هم به هیئت‌های ورزشی شروع و تاکنون ادامه دارد. وزارت ورزش و جوانان هم برای اجرای بهینه خصوصی سازی و بسترسازی مدیریتی و ساختاری بخش خصوصی با رویکرد تغییر مدیریت از اجرایی به حاکمیتی، «شورای راهبردی» را با کارگروه‌های تخصصی مختلف راه‌اندازی نمود (حسینی، ۱۳۹۰) که متأسفانه، اجرای این فرآیند به دلایل مختلف نتوانسته اثربخشی لازم را داشته باشد و رضایت مدیران و مخاطبان را جلب کند.

پژوهش‌هایی در زمینه نقش خصوصی سازی در ورزش صورت گرفته است. بر اساس نتایج تحقیق رضوی و همکاران (۱۳۸۳) ۸۹/۳ درصد از مدیران کشور خصوصی سازی را موجب افزایش کارایی در بخش‌های مدیریتی و ۹۴/۸ درصد، اعمال خصوصی سازی را مستلزم اصلاح مقررات در زمینه تسهیلات بانکی، مالیات، عوارض و... دانستند. همچنین امیری (۱۳۹۲) در تحقیقی به این نتیجه رسید که موانع اصلی فراروی خصوصی سازی ورزش از منظر صاحب نظران دانشگاهی به ترتیب عبارت است از: موانع مدیریتی، فرهنگی - اجتماعی، سیاسی - حقوقی و اقتصادی و از دیدگاه مدیران اجرایی به ترتیب عبارت است از: موانع مدیریتی، فرهنگی - اجتماعی، اقتصادی و سیاسی - حقوقی. از دیدگاه مدیران اجرایی، رقابت غیرمستقیم دولت با بخش خصوصی، مقاومت مدیران نسبت به کاهش تصدی دولت به سبب وابستگی شان به بخش دولتی، فقدان امنیت سرمایه‌گذاری در کشور و استفاده دولت از ورزش به عنوان موانعی فراروی خصوصی سازی ورزش در کشور هستند. در تحقیقی که مصلی نژاد (۱۳۹۳) انجام داد به این نتیجه رسید که اجرای سیاست خصوصی سازی نیازمند تعیین چشم اندازه‌ها و ایجاد برنامه‌های بلندمدت و کوتاه مدت برای دستیابی به آنهاست. تنها در چنین شرایطی است که خصوصی سازی به عنوان راه‌کاری اثربخش برای انجام اصلاحات و افزایش بهره‌وری امکانات ورزشی دانشگاه‌ها مطرح خواهد بود. همچنین محمدی مغانی و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیقی به این نتیجه رسیدند که نقش تدوین مقررات در اولویت اول، نقش سیاسی در رتبه دوم و نقش مدیریتی اجرایی در اولویت سوم، نقش اقتصادی در اولویت چهارم و نقش فرهنگی در رتبه پنجم قرار دارد. به علاوه، محققانی چون: آمولاون^۱ (۲۰۰۵) با نظرخواهی از ورزشکاران، مدیران ورزشی و خیرین ورزشی درباره خصوصی کردن ورزش دریافت که اکثریت قابل ملاحظه شرکت‌کنندگان (۹۲ درصد) با خصوصی سازی

ورزش موافق بودند. همچنین ژانگ^۱ (۲۰۰۹) خصوصی سازی را موجب بالا بردن رفاه اقتصادی و اجتماعی در تسهیلات ورزشی می داند. گاپتا^۲ (۲۰۱۵) نیز تأثیر خصوصی سازی بر عملکرد شرکت ها در کشور هند را بررسی نمود و نتیجه گرفت که عملکرد شرکت های واگذار شده در فرایند خصوصی سازی افزایش یافته است. مقام معظم رهبری طی یک سخنرانی با اشاره به سابقه ابلاغ سیاست های کلی اصل ۴۴ در دو مرحله طی اول خرداد ۱۳۸۴ و یازدهم تیر ۱۳۸۵، اقدامات انجام گرفته برای اجرای سیاست های خصوصی سازی را رضایت بخش ندانستند و فرمودند: «این مشکل از بی توجهی به نقش سیاست های اصل ۴۴ در ایجاد تحول عظیم اقتصادی در کشور ناشی شده و یا به علت برداشت های مختلف و نرسیدن به یک درک مشترک در بخش ها و دستگاه های مختلف به وجود آمده است». از طرف دیگر خاطر نشان ساختند: «سیاست های اقتصاد مقاومتی فقط برای شرایط کنونی نیست، بلکه یک تدبیر بلندمدت برای اقتصاد کشور و رسیدن به اهداف بلند اقتصادی نظام اسلامی است. همچنین در موضوع سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی، هدف از ابلاغ آن، تنها ارائه نقشه راه نیست، بلکه ارائه شاخص های لازم و صحیح برای پیمودن راه و ارائه راه کارهای لازم و همچنین ضرورت حل مشکلات نیز مد نظر بوده است».

با توجه به بیانات ارزشمند مقام معظم رهبری و همچنین اهمیت و نقش اساسی خصوصی سازی در اقتصاد مقاومتی و ارتقا و پیشرفت ورزش کشور، مسائل اصلی این تحقیق عبارت اند از:

- شاخص های فعال کردن بخش خصوصی ورزش کشور کدام اند؟
- ترتیب اهمیت این شاخص ها چیست؟

روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر در زمره پژوهش های همبستگی می باشد که از نظر نحوه گردآوری اطلاعات، میدانی و از لحاظ کنترل متغیرها، غیر آزمایشی است. جامعه آماری این تحقیق را نخبگان مدیریت ورزشی شامل اعضای هیئت علمی رشته تربیت بدنی با گرایش مدیریت ورزشی دانشگاه های وزارت علوم، رؤسای فدراسیون های ورزشی و مدیران منتخب و کارشناسان خبره وزارت ورزش و جوانان به تعداد ۴۵۰ نفر تشکیل می دادند. به دلیل مشارکت افراد مختلف با ویژگی های مورد نظر در تحقیق، نمونه گیری به صورت تصادفی - طبقه ای بوده و تعداد نمونه بر اساس جدول مورگان، به میزان ۱۵۲ نفر در نظر گرفته شده است. برای گردآوری داده ها، پس از بررسی اسناد و مدارک از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد؛ چنان که به کتاب ها، مقالات و پایان نامه های مورد نیاز در سایت ها و پایگاه های علمی مختلف برای تکمیل ادبیات نظری تحقیق مراجعه شد و پرسشنامه ای متشکل از ۴۸ شاخص خصوصی سازی تدوین و به صاحب نظران ارائه گردید. بر اساس نظرخواهی اولیه از صاحب نظران، پرسشنامه ای دارای تعدادی سوال بسته تهیه و به جهت رفع نقص احتمالی از چند سؤال باز برای تکمیل پرسشنامه استفاده شد. در این پژوهش برای گزارش روایی سازه از تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول استفاده شده است. طبق نتایج تحلیل عاملی تعداد ۱۸ سوال در مولفه اقتصادی، ۱۵ سوال در مولفه قانونی و ۱۵ سوال در

1. Zhang

2. Gupta

مؤلفه فرهنگی بودند. روایی پرسشنامه به تایید ۱۵ نفر از متخصصان رسید و پایایی آن در یک مطالعه مقدماتی با ۳۰ نفر آزمودنی مورد بررسی قرار گرفت و پایایی ۰/۹۱۱ به دست آمد. در تحلیل داده‌ها علاوه بر محاسبه شاخص‌های توصیفی (شامل جداول توزیع فراوانی، درصدها، شاخص‌های گرایش مرکزی و پراکندگی نظیر میانگین و واریانس)، به محاسبه شاخص‌های استنباطی اقدام شد. جهت تجزیه و تحلیل استنباطی داده‌ها از نرم افزارهای آماری SPSS (21.0) و Amos22 و به تناسب فرضیه‌های پژوهش از روش آماری ضریب همبستگی و معناداری آن، کلموگروف- اسمیرنوف، تحلیل عاملی اکتشافی، تحلیل عاملی تاییدی و آزمون فریدمن استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

نتایج توصیفی از این پژوهش نشان داد که میانگین سنی ۱۵۲ نفر شرکت کننده در این پژوهش ۳۵/۲۳ سال می‌باشد که از این افراد ۱۵ نفر (۹/۸۷ درصد) دارای مدرک تحصیلی لیسانس، ۵۵ نفر (۳۶/۱۸ درصد) فوق لیسانس و ۸۲ نفر (۹۵/۵۳ درصد) دارای تحصیلات دکترا بودند.

به منظور بررسی مناسب بودن داده‌ها برای تحلیل عاملی از شاخص (KMO) و آزمون بارتلت استفاده شد که مقدار این شاخص همواره بین صفر تا یک در نوسان است.

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که عدد معناداری KMO از ۰/۷ بیشتر است. لذا می‌توان گفت داده‌ها برای تحلیل عاملی مناسب است. برای اطمینان از مناسب بودن داده‌ها مبنی بر اینکه ماتریس همبستگی‌هایی که پایه تحلیل قرار می‌گیرد در جامعه برابر با صفر نیست، از آزمون بارتلت استفاده شد. نتایج جدول ۱، نشان دهنده اطمینان از کفایت نمونه‌گیری است، زیرا عدد معناداری آزمون بارتلت ($\text{sig} < ۰/۰۵$) است.

جدول ۱: اندازه KMO و آزمون بارتلت

مقدار KMO		
۰/۷۷۱	مقدار مجذور کا	آزمون بارتلت
۲۹۱۳/۲۲۲	درجه آزادی	
۷۳۵	سطح معناداری	
۰/۰۰۰		

همچنین از آزمون K-S جهت بررسی نرمال بودن متغیرها استفاده گردید که چون مقادیر سطح معنی داری برای سه مؤلفه اقتصادی، قانونی و فرهنگی کوچکتر از سطح آزمون یعنی $\alpha = ۰/۰۵$ بوده‌اند، بنابراین فرض نرمال بودن متغیرها در سطح معناداری ۰/۰۵ رد شده است. به همین دلیل جهت انجام آزمون فرضیه‌ها از آزمون‌های ناپارامتریک استفاده شد.

جدول ۲: نتایج آزمون کلموگروف- اسمیرنوف برای عامل‌های فعال کردن بخش خصوصی در اقتصاد مقاومتی ورزش کشور

مؤلفه	مقدار آماره K-S	Sig. 2.tailsd
اقتصادی	۵/۷۴	۰/۰۰
قانونی	۵/۶۲	۰/۰۰
فرهنگی	۵/۳۶	۰/۰۰

نتایج هریک از متغیرهای پژوهش توسط نرم افزار Amos به صورت جداگانه برای هر شاخص به دست آمد که در جدول ۳ مشاهده می شود. لازم به ذکر است که به منظور کاهش متغیرها و در نظر گرفتن آنها به عنوان یک متغیر، بارعاملی به دست آمده باید از $0/3$ بیشتر باشد. همچنین در این جدول نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی شاخص های خصوصی سازی در ورزش کشور ارائه شده است.

با توجه به نتایج جدول، می توان چنین نتیجه گرفت که پرداخت یارانه های حمایتی از سرمایه گذاران بخش غیردولتی ورزش حرفه ای دارای بیشترین اهمیت با وزن برابر $36/83$ و شاخص استفاده از کارشناسان فنی، تحصیل کرده ورزشی، با تجربه و آگاه در اداره امکانات ورزشی بخش خصوصی با وزن برابر $19/23$ از کمترین اهمیت برخوردار بوده است.

جدول ۳: پارامترهای تحلیل عامل تأییدی مرتبه اول و همچنین نتایج آزمون فریدمن (برای رتبه بندی) شاخص های فعال کردن بخش

خصوصی در اقتصاد مقاومتی ورزش

اولویت بندی (آزمون فریدمن)	میانگین رتبه ها (آزمون فریدمن)	**†	بارعاملی	شاخص ها	شماره سوال	رتبه ها
۶	۳۲/۸۵	-	۰/۸۰	ایجاد رقابت بین سرمایه گذاران	۱	اقتصادی
۲	۳۶/۶۵	۱۰/۴۰	۰/۸۳	وجود ثبات اقتصادی	۲	
۱	۳۶/۸۳	۱۰/۶۱	۰/۸۶	پرداخت یارانه های حمایتی از سرمایه گذاران بخش غیر دولتی ورزش حرفه ای	۳	
۳۱	۲۳/۱۰	۷/۷۴	۰/۶۳	تقویت در بخش مدیریت اتفاقات آینده که منجر به ضرردهی می گردد	۴	
۲۸	۲۶/۸۵	۶/۱۵	۰/۴۸	پرداخت تسهیلات با حداقل سود بانکی با بازپرداخت اقساط بلند مدت و لحاظ دوره انتظار بعد از بهره برداری	۵	
۴۱	۲۱/۶۹	۵/۵۱	۰/۴۴	ایجاد روش های دقیق و معیارهای روشن برای قیمت گذاری امکانات ورزشی	۶	
۲۷	۲۷/۴۱	۷/۵۱	۰/۶۱	فراهم نمودن زمینه های فعالیت و رقابت یکسان برای بخش خصوصی	۷	
۱۵	۳۱/۰۵	۸/۵۰	۰/۷۲	جلوگیری از سیاست های اقتصادی مخالف سیاست خصوصی سازی	۸	
۱۳	۳۱/۷۷	۸/۳۱	۰/۷۰	کاهش هزینه های استفاده از خدمات بخش خصوصی و ایجاد امکان استفاده اقشار کم درآمد از این خدمات	۹	
۱۱	۳۱/۹۸	۱۰/۳۹	۰/۸۳	شفاف سازی و افزایش دانش کافی سرمایه گذاران در مورد سرمایه گذاری در ورزش	۱۰	
۴۷	۱۹/۵۵	۹/۲۹	۰/۷۷	برنامه ریزی جهت درآمدزا شدن امکانات ورزشی جهت جلب توجه بخش خصوصی	۱۱	
۴۲	۲۱/۶۶	۶/۵۰	۰/۵۱	دادن آمار، اطلاعات و شفافیت سازی درباره هزینه های اداره به بخش خصوصی	۱۲	
۲۶	۲۷/۸۹	۷/۵۹	۰/۶۲	مدرن ساختن روش های نگهداری امکانات ورزشی و تغییر شیوه سنتی آنها جهت کاهش هزینه ها	۱۳	
۴۵	۲۰/۹۸	۶/۱۶	۰/۴۸	ایجاد منطق هزینه - فایده در امکانات ورزشی	۱۴	
۴۴	۲۱/۰۱	۷/۹۵	۰/۶۶	تقویت سیستم های بازاریابی در دستگاه اجرایی جهت جلب سرمایه گذاران بخش خصوصی	۱۵	
۴۸	۱۹/۲۳	۴/۸۰	۰/۳۹	استفاده از کارشناسان فنی، تحصیل کرده ورزشی، با تجربه و آگاه در اداره امکانات ورزشی بخش خصوصی	۱۶	
۳۲	۲۳/۰۸	۸/۸۳	۰/۷۶	توانمندسازی بخش خصوصی در برقراری ارتباط با اقشار جامعه برای جذب بیشتر مشتری و افزایش فرهنگ اجرای کارهای تیمی و مشارکتی	۱۷	
۱۴	۳۱/۶۳	۱۱/۷۳	۰/۸۹	بالا بردن دوره ماندگاری مدیران	۱۸	

۱۹	کاهش مقاومت‌های موجود جهت اصلاح ساختار در راستای خصوصی سازی امکانات	۰/۳۶	-	۲۰/۷۸	۴۶
۲۰	مشمولیت قوانین تخفیفی دیگر مشاغل به فعالان ورزش حرفه‌ای مانند تخفیفات مالیات‌های مستقیم و غیر مستقیم	۰/۷۴	۸/۶۴	۲۸/۱۲	۱۸
۲۱	تسهیل در واگذاری اراضی با کاربری ورزشی و اعمال تخفیف ویژه در قیمت کارشناسی	۰/۵۵	۶/۹۹	۲۶/۲۰	۲۵
۲۲	توجه دولت به اموال داخلی به دلیل بلوکه شدن ذخایر ارزی و تحریم‌های موجود	۰/۶۱	۷/۵۱	۲۸/۰۳	۱۹
۲۳	رفع ابهام در برنامه‌های تدوین شده در جهت پیشبرد سیاست خصوصی سازی	۰/۴۹	۶/۳۰	۲۲/۹۸	۳۳
۲۴	تشکیل کمیته خصوصی سازی و برگزاری نشست‌های تخصصی با حضور مسئولان وزارت ورزش و فدراسیون‌ها، جهت تسریع و تسهیل در روند امور خصوصی سازی در ورزش کشور	۰/۴۲	۵/۲۶	۲۶/۵۳	۲۴
۲۵	مهمی شدن محیط‌های قانونی و حقوقی در کسب درآمد بخش خصوصی مانند: قوانینی برای حق بخش تلویزیونی، اسپانسرشیپ و بلیت فروشی	۰/۳۶	۴/۱۰	۲۱/۹۱	۴۰
۲۶	نظارت‌های دقیق و سازنده دولت برای استفاده از روش‌های علمی قیمت‌گذاری خدمات بخش خصوصی	۰/۷۵	۸/۷۳	۲۲/۰۵	۳۹
۲۷	کاهش سازمان‌های تصمیم گیرنده در رابطه با پیشبرد سیاست خصوصی سازی	۰/۸۸	۱۱/۲۰	۳۲/۲۸	۹
۲۸	بهبود فرآیندهای مشخص و سهل الوصول جهت ورود بخش خصوصی به ورزش (کاهش بوروکراسی)	۰/۸۹	۱۱/۷۳	۳۴/۲۳	۳
۲۹	مداخله دولت به عنوان حامی بخش خصوصی و سرمایه‌گذار و نه یک رقیب	۰/۳۷	۴/۱۳	۲۲/۳۱	۳۸
۳۰	حمایت قوانین از بخش خصوصی در مقابل بخش دولتی	۰/۴۴	۵/۵۱	۲۶/۹۶	۳۳
۳۱	رفع مشکلات مربوط به تفکیک اراضی ورزشی	۰/۶۸	۸/۰۹	۳۱/۹۰	۱۲
۳۲	واگذاری پروژه‌های نیمه کاره و باشگاه‌ها به بخش خصوصی و مردم	۰/۷۷	۹/۲۹	۳۲/۱۴	۱۰
۳۳	بکارگیری روش‌های مناسب واگذاری برای جلوگیری از نفوذ افراد خاص	۰/۸۰	۹/۵۵	۳۲/۹۵	۵
۳۴	رفع مقاومت در ارتباطات متقابل ارگان‌ها و نهاد‌های دولتی جهت تسهیل روند خصوصی سازی	۰/۵۲	-	۲۷/۸۴	۲۰
۳۵	احترام به سرمایه‌گذار	۰/۶۶	۷/۹۴	۲۱/۱۶	۳۰
۳۶	تعهد مسئولان عالی رتبه کشور برای اجرای برنامه خصوصی سازی	۰/۴۰	۴/۹۵	۳۲/۶۵	۱۷
۳۷	تبلیغ در زمینه جذب سرمایه‌گذار	۰/۳۷	۴/۱۳	۳۴/۰۵	۴۲
۳۸	ایجاد انگیزه در بازگشت سرمایه بخش خصوصی	۰/۶۷	۸/۰۱	۲۲/۸۹	۳۴
۳۹	اعتمادسازی در سرمایه‌گذاران و لغو تبعیض‌ها و رعایت حق و حقوق سرمایه‌گذاران	۰/۸۳	۱۰/۴۰	۲۱/۲۶	۴
۴۰	برجسته سازی نمونه‌های موفق و متناسب با جامعه جهت واگذاری امکانات ورزشی برای الگو برداری از این نمونه‌ها	۰/۷۹	۹/۴۴	۲۹/۶۵	۱۶
۴۱	ایجاد انگیزه و تمایل در مردم برای صرف هزینه‌های ورزشی	۰/۵۰	۶/۴۱	۲۳/۴۵	۲۹
۴۲	تبلیغ و فرهنگ سازی مناسب مطبوعات و صدا و سیما درباره مشارکت بخش خصوصی در ورزش کشور	۰/۷۲	۸/۵۵	۲۷/۱۳	۲۲
۴۳	ایجاد جذابیت سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش و خدمات ورزشی نسبت به سرمایه‌گذاری در حوزه تولیدیاتی	۰/۸۸	۱۱/۲۳	۳۲/۵۷	۸
۴۴	ایجاد ارتباط روشن و شفاف بین سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی جهت هدایت سرمایه‌ها به بخش ورزشی کشور	۰/۳۶	۴/۱۱	۲۲/۷۷	۳۶
۴۵	افزایش اعتماد به بخش خصوصی در بین مردم و مسئولین	۰/۷۰	۸/۲۹	۲۸/۴۴	۷
۴۶	اطلاع رسانی درباره مزایای مستقیم و غیرمستقیم خصوصی سازی	۰/۵۵	۶/۹۸	۲۷/۴۹	۲۱
۴۷	گسترش فعالیت‌های تبلیغاتی در محیط فرهنگی ورزش و در نتیجه افزایش درآمدهای تبلیغاتی برای بخش خصوصی از این طریق	۰/۵۰	۶/۴۰	۲۲/۷۹	۳۵
۴۸	گسترش توانایی کارشناسان در ایجاد مدل‌هایی متناسب با فضای فرهنگی جهت بازاریابی امکانات ورزشی شامل عدم تبیین جایگاه بخش خصوصی در ورزش دانشگاهی و راه‌کارهای تشویق آنها	۰/۴۹	۶/۳۰	۲۲/۶۵	۳۷

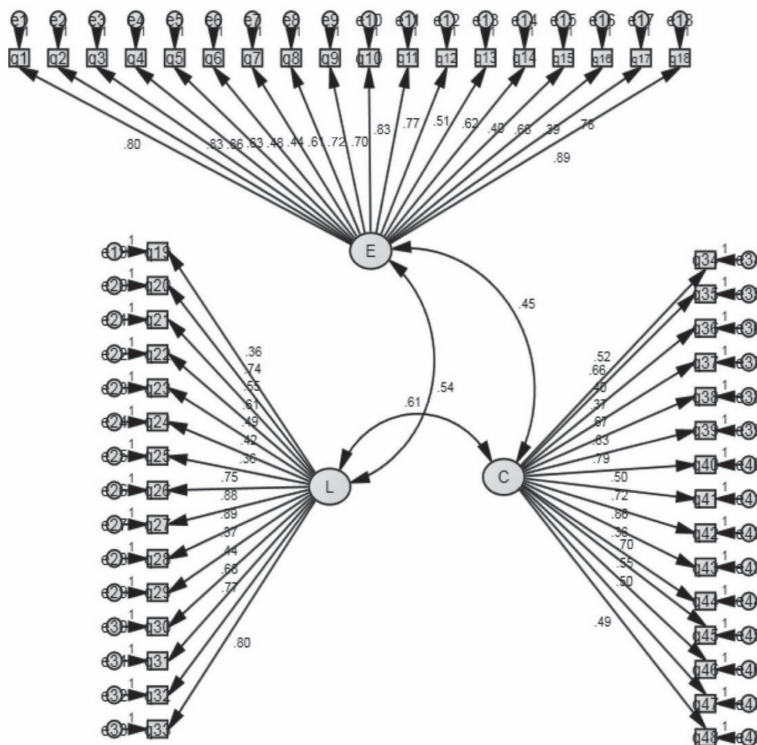
** P < ۰/۰۱

شاخص‌های برازش تحلیل عاملی تاییدی بخش خصوصی در جدول زیر به تفکیک آورده شده است. نتایج حاکی از آن است که تمامی شاخص‌ها در حد بسیار مطلوب گزارش شده‌اند و مدل با داده‌ها برازش بسیار مناسبی دارد و این بیانگر همسو بودن گویه‌ها با سازه نظری است.

جدول ۴: شاخص‌های برازش تحلیل عاملی تأییدی شاخص‌های فعال کردن بخش خصوصی در اقتصاد مقاومتی ورزش کشور

شاخص	معیار سنجش	وضعیت فعلی
χ^2/df	$3 \leq \chi^2/df \leq 2$ یا $2 \leq \chi^2/df \leq 0$	۲/۱۱
P VALUE	کمتر از ۰/۵	۰/۲۳
RMSEA	کمتر از ۰/۱	۰/۰۱
PNFI	بیشتر از ۰/۵۰	۰/۷۴
PCFI	بیشتر از ۰/۵۰	۰/۸۵
IFI	بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۲
RFI	بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۳
CFI	بیشتر از ۰/۹۰	۱/۲۵
TLI	بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۸
NFI	بیشتر از ۰/۹۰	۰/۹۷
RMSR	کمتر از ۰/۵	۰/۴۷

در شکل ۱ نیز تحلیل عاملی مرتبه اول در حالت تخمین استاندارد، ارائه شده است.

شکل ۱: مدل اندازه‌گیری مرتبه اول فعال کردن بخش خصوصی در حالت تخمین استاندارد

در جدول ۵، ترتیب اهمیت مولفه‌های خصوصی سازی با استفاده از آزمون فریدمن گزارش شده است. با توجه به نتایج جدول، مولفه اقتصادی با میانگین ۲/۸۶ دارای بیشترین اهمیت و مولفه قانونی با میانگین ۲/۷۳ در اولویت دوم و مولفه فرهنگی با میانگین ۲/۳۱ کمترین اهمیت را داراست.

جدول ۵: نتایج آزمون فریدمن برای رتبه‌بندی مولفه‌های خصوصی سازی

مولفه	اقتصادی	قانونی	فرهنگی	مقدار خي دو	معناداری مجانبی
رتبه	۲/۸۶	۲/۷۳	۲/۳۱	۳۰/۱۸۰	۰/۰۰۰۱

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش، شناسایی و اولویت بندی شاخص‌های فعال کردن بخش خصوصی در اقتصاد مقاومتی ورزش کشور در سه مولفه اقتصادی، قانونی و فرهنگی بود که از میان مولفه‌های یاد شده مولفه اقتصادی اولویت نخست را دارا می‌باشد.

با توجه به رتبه بندی در آزمون فریدمن در مولفه اقتصادی، پرداخت یارانه‌های حمایتی از سرمایه گذاران بخش غیر دولتی ورزش حرفه ای در اولویت اول قرار گرفته است که این نتیجه با یافته رضوی و همکاران (۱۳۸۳) همخوانی دارد که در تحقیق خود نشان دادند که ۹۴/۸ درصد مدیران کشور اعمال خصوصی سازی را مستلزم اصلاح مقررات در زمینه یارانه‌های حمایتی، مالیات، عوارض و... دانستند. کشورهای در حال توسعه به دلیل دریافت رقم ناچیزی از ورزش باید اعتباراتی را به صورت یارانه‌ای برای ورزش آماتوری و حمایت از ورزش حرفه ای با رویکرد توسعه پایدار تدریجی بودجه ریزی کنند، چرا که صاحبان صنایع و فعالان اقتصادی معمولاً رغبتی برای توسعه ورزش از خود نشان نمی‌دهند. یارانه‌ها هم در جهت شکل دادن به اقتصاد ملی است که هم می‌تواند در تولید و اشتغال رونق ایجاد کند و هم موجب رفاه شود (ایرنا، ۱۳۹۰). لذا پیشنهاد می‌شود جهت تحقق این امر دولت اقدام به پرداخت کمک‌های مالی، تسهیل در نحوه بازپرداخت وام‌ها و کاهش بهره بانکی وام‌های پرداختی به سرمایه گذاران بخش خصوصی ورزش نماید.

وجود ثبات اقتصادی نیز در اولویت دوم قرار گرفت که با یافته امیری (۱۳۹۲) که فقدان ثبات اقتصادی و امنیت سرمایه گذاری در کشور را یکی از موانع خصوصی سازی می‌داند و یافته سیف (۱۳۹۱) که در تحقیقی الگویی را که یکی از مؤلفه‌های آن ثبات اقتصادی و فنریت اقتصادی است، ارائه کرده همخوانی دارد. در این راستا پیشنهاد می‌شود دولت با کاهش نوسانات قیمتی و تورم که موجب ثبات اقتصادی می‌شود، زمینه فعال شدن بخش خصوصی در ورزش کشور را فراهم نماید.

ایجاد رقابت بین سرمایه گذاران نیز در اولویت بعدی قرار گرفت. «مجمع اقتصاد جهانی» (WEF) رقابت پذیری را توانایی اقتصادی ملی در پایداری رشد و یا حفظ استاندارد زندگی (درآمد سرانه) می‌داند و

نتایج تحقیق مشیری (۱۳۸۹) با عنوان «خصوصی سازی و رشد اقتصادی؛ یک مطالعه بین کشوری» نیز نشان داد که وجود محیط رقابتی در سیاست گذاری ها، تأثیر مهمی بر رشد اقتصادی دارد. بنابراین پیشنهاد می شود پس از تحقیق و شناسایی سرمایه گذاران، با ایجاد رقابت بین سرمایه گذاران بخش خصوصی کشور، اقدام به تدوین سیاست های جذب آنان در زمینه ورزش شود. سپس با فعالیت های تشویقی هدفمند و مرتبط با جذب سرمایه گذاری و برنامه های عملیاتی، زمینه رقابت در بین آنان فراهم گردد.

شفاف سازی ابعاد سرمایه گذاری در ورزش و افزایش دانش کافی سرمایه گذاران در زمینه ورزش و سرمایه گذاری در این حوزه در اولویت بعدی قرار گرفت که با نتایج تحقیق میرزایی یوالار و همکاران (۱۳۹۶) همسو می باشد. طبق نتایج تحقیق آنان ابعاد شفافیت مالی عبارت اند از: افشای اطلاعات مالی، شفافیت ساختار هیئت مدیره و شفافیت ساختار مالکیت و تصمیمات سرمایه گذاران... یکی از مهم ترین عوامل در تصمیم گیری صحیح، اطلاعات مناسب و مرتبط با موضوع تصمیم است که اگر به درستی فراهم و پردازش نشود، تأثیرات منفی برای فرد تصمیم گیرنده خواهد داشت (ابزری، ۱۳۹۳). هر چه اطلاعات مرتبط با بازار سرمایه بیشتر باشد، تأثیرگذاری بازار سرمایه بر رشد و توسعه اقتصادی نیز بیشتر خواهد شد (ابراهیمی سالاری و همکاران، ۱۳۹۳). لذا پیشنهاد می شود کلیه اطلاعات به طور صریح و بی پرده، در اختیار عموم قرارگیرد، چرا که در چنین بازاری به لحاظ عدم وجود ناهمگونی اطلاعات در طرفین، شیوه تصمیم گیری و نحوه واکنش به این اطلاعات، باعث شکل گیری معاملات خواهد شد. از سوی دیگر، تدوین قوانین و منشورهای اخلاقی بر اساس آموزه های اخلاقی که با فرهنگ ملی نیز تناسب دارند، می تواند هزینه نظارت را کاهش دهد، اجرای قوانین را تضمین نماید و به ایجاد اعتماد و راستی در بازار و افزایش شفافیت بازار سرمایه منجر شود.

در مولفه قانونی نیز، بهبود فرآیندهای مشخص و سهل الوصول جهت ورود بخش خصوصی به ورزش (کاهش بوروکراسی زیاد) در اولویت نخست قرار دارد که با یافته های قره خانی (۱۳۹۵) و امیری (۱۳۹۲) همخوان است. کاهش بوروکراسی و قوانین مناسب باعث بهبود فعالیت های مردمی در بخش خصوصی می شود. شکل گیری اقتصاد مقاومتی و مردمی با گذر از اقتصاد دولتی نیازمند سیاست گذاری و بسترسازی اموری است که به واسطه آن حضور بخش خصوصی و تعاونی به عنوان فعالان اقتصادی غیردولتی به سهولت و با انگیزه ویژه ای در تمامی زمینه های اقتصادی صورت پذیرد. این مهم زمانی تحقق می یابد که ساز و کار و بسترهای قانونی حضور این بخش ها به منظور فعالیت در عرصه های مختلف از سوی سیاست گذاران اقتصادی و قانون گذاران فراهم شود. از این رو، تدوین برنامه های لازم فعالیت های اقتصادی و همچنین حذف قوانین و مقررات زائد و دست و پاگیر و کاهش زمان و هزینه های انجام کار و در عین حال تدوین قوانین جدید برای شروع و توسعه فعالیت های اقتصادی توسط این بخش ها ضروری و اجتناب ناپذیر است (پایگاه اطلاع رسانی اصل ۴۴ قانون اساسی).

به کارگیری روش های مناسب و آگداری برای جلوگیری از نفوذ افراد خاص نیز در اولویت بعدی قرار گرفت که با یافته های مصلی نژاد (۱۳۹۳) همخوانی دارد. افزایش حجم سرمایه گذاری ها مستلزم ثبات قانونی و اقتصادی در یک کشور است تا به این ترتیب هراس از مخاطرات سرمایه گذاری و واگذاری بخش ها به افراد خاص با نفوذ به حداقل برسد و سرمایه گذار با خیالی آسوده نسبت به بکارگیری سرمایه های خود برای راه اندازی فعالیت های

اقتصادی مبادرت نماید و این مهم نیازمند بستری مناسب باثبات قانونی و اقتصادی است. در این راستا پیشنهاد می‌شود که مطابق بند دو اصل ۴۴ قانون اساسی که بر استفاده از روش‌های سالم و شفاف در واگذاری‌ها تأکید دارد، اقدامات مناسب صورت گیرد. (قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی).

کاهش سازمان‌های تصمیم‌گیرنده در رابطه با پیشبرد سیاست خصوصی سازی نیز در اولویت بعدی قرار گرفت. از آنجا که این رویکرد فرباخشی است و هیچ بخشی به تنهایی منبع مورد نیاز برای حل مسائل برون سپاری را در اختیار ندارد، لذا به کار تیمی نیاز است و تشکیلاتی فراتر از بخش‌های سنتی ساختار سازمان را می‌طلبد (وو، ۲۰۰۹). بنابراین پیشنهاد می‌شود ساختاری مبتنی بر گروه سازماندهی شود تا با ایجاد هماهنگی بین سازمان‌های مرتبط و انجام پیگیری‌های مربوط به آن، بتواند به خوبی از عهده این وظیفه بر آید.

همچنین واگذاری پروژه‌های نیمه‌کاره و باشگاه‌ها به بخش خصوصی و مردم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به منظور اجرای اقتصاد مقاومتی در حیطه ورزش، اتخاذ راه‌کارهای مفید و کاربردی، به کاهش دشواری‌ها خواهد انجامید که یکی از آن‌ها جذب سرمایه‌گذار داخلی روی پروژه‌های نیمه‌کاره ورزشی برای واگذاری یا مشارکت در تکمیل و بهره‌برداری از آنهاست (رئیس‌کیا، ۱۳۹۳). بنابراین پیشنهاد می‌شود تا دستگاه‌های ذیربط زوایای مختلف پروژه‌های نیمه‌کاره ورزشی را به درستی تشریح کنند تا با شناخت کامل از وضعیت آن‌ها، افرادی که از اهلیت و توان تخصصی و مالی لازم برای اجرای طرح برخوردار باشند را جذب و در تکمیل پروژه‌ها به کار گیرد.

در مؤلفه فرهنگی، اعتمادسازی در سرمایه‌گذاران و لغو تبعیض‌ها و رعایت حق و حقوق سرمایه‌گذاران در اولویت نخست قرار گرفت. حمایت‌های غیرمادی و اعتمادسازی در سرمایه‌گذاران با تشکیل و یا اصلاح و تقویت نهادها و مراکزی در ابعاد و زمینه‌های اطلاع‌رسانی (داخلی و بین‌المللی)، تأمین اجتماعی و بیمه بیکاری، آموزش حرفه‌ای و تخصصی و مشاوره و راهنمایی امکان‌پذیر می‌شود. لذا پیشنهاد می‌شود که وزارت ورزش و جوانان مشخصاً یک نظام مالی شفاف را به کار گیرد و سازمان‌های ورزشی زیر نظر موسسات حسابرسی معتبر، هر ساله صورت حساب‌ها و ترازهای مالی شفاف ارائه دهند و این حساب‌ها را در اختیار رسانه‌ها بگذارند. این اقدام، اعتمادساز و توانمندساز است و سبب راحتی شناخت بخش خصوصی از باشگاه‌ها و محیط‌های ورزشی می‌شود.

افزایش اعتماد به بخش خصوصی در بین مردم و مسئولان در اولویت بعدی قرار گرفت. یکی از علل عدم موفقیت برنامه‌های خصوصی سازی، عدم باور مدیران ارشد اقتصادی کشور به کارایی و افزایش بهره‌وری در قالب خصوصی سازی است که خود موجب می‌شود در اغلب موارد مدیران ارشد دولتی علی‌رغم بیان سیاست‌های اجرایی دولت در راستای خصوصی سازی، نه در اعلام که در عمل با تکیه بر قانون اساسی و مصوبه‌های متناقض دولت با آن به مخالفت برخیزند و از اقدام اجرایی موثر در این زمینه خودداری نمایند. پاشنه حرکت اقتصادی در کشور بر پایه بخش خصوصی می‌چرخد. لذا باید به بخش خصوصی اعتماد شود تا اقتصاد بچرخد (ابونوری، ۱۳۹۲). پیشنهاد می‌شود که با دادن اطلاعات و آگاهی لازم به مردم در جهت ارتباط با بخش

خصوصی ورزشی در امر تولیدات و خدمات ورزشی و همچنین تبلیغات در جهت ایجاد باور در بین مسئولان و مردم پیرامون اهمیت بخش خصوصی ورزشی و لزوم حمایت و توجه به آن که منجر به رشد و پیشرفت خواهد شد، موجبات افزایش اعتماد به بخش خصوصی فراهم گردد.

بنا بر تأکیدات رهبر معظم انقلاب، فاصله بسیار زیاد کنونی با آنچه شأن ایران سربلند و پرافتخار است جز با همت مضاعف، امید فراوان و تلاش همه جانبه ملی پیموده نخواهد شد. به بیان رهبر معظم انقلاب، با حرکت عادی و احیاناً خواب آلوده نمی شود حرکت کرد و کارهای بزرگ را انجام داد، بلکه در اینجا نیازمند همت، و حرکت جهادی هستیم. بدون شک خصوصی سازی در ورزش کشور در سایه رجوع به ارزش های ناب ایرانی - اسلامی و بومی سازی تحقق پیدا می کند.

به طور کلی جهت تحقق و تسهیل اهداف پیشنهاد می شود تا برنامه ریزان و صاحب نظران، با توجه به نتایج این تحقیق اقدام به برنامه ریزی های منسجم و هماهنگ در حوزه های خصوصی سازی و اقتصاد مقاومتی در ورزش کشور نمایند؛ از جمله:

- تشکیل گروه یا بخشی در نهادها و سازمان های ورزشی جهت نظارت بر بخش خصوصی به طوری که کادر آن بخش دارای تخصص و تحصیلات حداقل برای اداره کردن امکانات ورزشی باشند؛
- تعیین استانداردهای خاصی توسط سازمان های متولی ورزش به خصوص فدراسیون ها و وزارت ورزش و جوانان در زمینه اماکن ورزشی و بهترین روش ها و رویه ها و حمایت بیشتر دولت از فعالان بخش خصوصی ورزشی که بهتر و بیشتر این استانداردها را رعایت کرده باشد؛ به عنوان مثال، با توجه به درجه ای شدن اماکن ورزشی (درجه ۱، ۲ و ۳) در تبلیغات، مالیات و غیره از تخفیف برخوردار گردند و همچنین تسهیل در اخذ مجوزهای مورد نیاز مانند اعلامیه تاسیس، مجوز سازمان حفاظت محیط زیست، پروانه های انشعاب مربوط به آب، برق، گاز، تلفن و غیره از دستگاه های ذیربط دولتی؛
- تشکیل کارگروهی ویژه جهت بررسی نیازها و زیرساختارها در راستای تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی در ورزش کشور.

منابع

- ابراهیمی سالاری، تقی؛ صالح نیا، نفیسه؛ سروش، مصطفی و لطیفی، مصطفی. (۱۳۹۳). «آموزه‌های اخلاقی اسلام و شفافیت بازار سرمایه در ایران». اولین کنفرانس بین‌المللی اقتصاد. مدیریت، حسابداری و علوم اجتماعی. رشت، ۳۱ خرداد.
- ابرزی، مهدی؛ داداش پور، احمد؛ خلیلی بندپی، مهدی و جمشیدی، حمید. (۱۳۹۳). «ارائه یک مدل ریاضی چند هدفه و تک زمانه برای سرمایه‌گذاری در سبد سهام تحت یک سنجه ریسک ترکیبی». مدیریت تولید و عملیات. سال پنجم، شماره ۹.
- ابونوری، عباسعلی؛ حنطه، مهدی و قربانی جاهد، آریتا. (۱۳۹۲). «بررسی نقش مؤلفه‌های اقتصاد دانش بنیان بر بهره‌وری کل عوامل تولید». پژوهشنامه اقتصاد کلان. سال هشتم، شماره ۱۶: صص ۳۱-۵۲.
- امیری، مجتبی. (۱۳۹۲). «تبیین و اولویت‌بندی موانع فراروی خصوصی سازی و مشارکت بخش خصوصی در توسعه ورزش». نشریه مدیریت ورزشی. دوره ۵، شماره ۴: صص ۸۳-۱۰۶.
- بیانات مقام معظم رهبری (مد) در دیدار رئیس جمهوری و اعضای هیئت دولت، ۱۳۹۲/۶/۲.
- بیانات مقام معظم رهبری (مد) مقام معظم رهبری (مد) در دیدار با ورزشکاران، ۷۵/۱/۸.
- تراب‌زاده جهرمی، محمد صادق؛ علیرضا، سجادیه و سمیعی نسب، مصطفی. (۱۳۹۲). «بررسی ابعاد و مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران در اندیشه حضرت آیت الله خامنه‌ای». فصل‌نامه علمی-پژوهشی مطالعات انقلاب اسلامی. سال دهم، شماره ۳۲: صص ۳۱-۴۶.
- جبل عاملی، مجید. (۱۳۹۱). «توسعه بخش کشاورزی گامی مؤثر در اقتصاد رقابتی». اصفهان، نشریه اتاق بازرگانی. شماره ۵۹: صص ۱۰-۱۲.
- حسینی، یعقوب. (۱۳۹۰). «شناسایی ذهنیت افراد نسبت به سیاست‌های خصوصی سازی در ایران (سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی) با استفاده از روش شناسی کیو». فصلنامه علمی-پژوهشی کاوش‌های مدیریت بازرگانی. سال سوم، شماره ۶: صص ۷۴-۵۱.
- رضوی، محمد حسین. (۱۳۸۳). «خصوصی سازی در ورزش با تاکید بر ورزش قهرمانی». نشریه المپیک. سال دوازدهم، شماره ۴ (۲۸ پیاپی): صص ۷۵-۸۵.
- عارفیان، یداله. (۱۳۸۴). «بررسی سیاست خصوصی سازی و موانع و مشکلات آن در تربیت بدنی از دیدگاه مدیران ورزشی مازندران». پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه مازندران.
- محمدی مغانی، حجت؛ قره‌خانی، حسن؛ کاشف، سید محمد و هنری، حبیب. (۱۳۹۵). «اولویت بندی نقش دولت در فرآیند خصوصی سازی ورزش ایران». پنجمین کنگره علمی مدیریت ورزشی با موضوع توسعه اقتصاد ورزش. دانشگاه رازی کرمانشاه.
- مشیری، سعید. (۱۳۸۹). «خصوصی سازی و رشد اقتصادی یک مطالعه بین‌کشوری». مجله تحقیقات اقتصادی. شماره ۹۰: صص ۱۴۱-۱۵۸.
- مصلی نژاد، محمد. (۱۳۹۳). «موانع خصوصی سازی امکانات ورزشی دانشگاه‌های دولتی ایران». پژوهش در ورزش دانشگاهی. شماره ۶: صص ۱-۸۷.

● میرزایی یوالار، توحید و خشایی، محمد. (۱۳۹۶). «بررسی نقش ابعاد شفاف‌سازی اطلاعات مالی در تصمیمات سرمایه‌گذاران». اولین کنفرانس ملی مطالعات نوین مدیریت در ایران. کرج، موسسه آموزش عالی علامه خویی.

- Gupta, R. (2015). “**Effect of Privatization on Performance**”. Journal of Accounting Research, Vol. 33, PP. 193-228.
- Omolawon, K.O., Ibraheem, T.O. (2005). “**Opinion of athletes, sports administrators and sports philanthropists on privatizations of sports**”. Journal of physical and Health Education, Vol.9, No.1.
- Wu, X. R. Hu, X. (2009). “**Consideration of privatization management of public sports facilities**”. Journal of hubei sports science, Vol. 26, PP: 10 – 11.
- Zhang, B., Zhang, L. (2009). “**Government Regulations of the Privatization of the Public Sports Facilities**”. Sport Science Research, <http://en.cnki.com>.

